

még mindig gögös, s a vezetői által elkövetett panamák ódiáját egykedvűen viseli. A hivatalnok középosztály a maga egészében ma is tisztességes, de morális érzéke annyira megcsappant, hogy nem tud megbotránkozni az immorális tények miatt. Nyomorát eléggé érzi már, de azon segíteni nem tud. Szervezkedésre szabadsága nincs, de nincs is érzéke hozzá. Az eseményeket nem tudja irányítani. Ő maga csupán sodródik az események után."

Mint kultúrpolitikus, lerántja a leplet a numerus claususról, a „tehetségmentésről”, a középiskolai törvényről, a szelekcióról, amely osztályhelyzet és nem képesség szerint működik stb. Iskolareformterven dolgozik, szinte felkészül feladataira, amelyek a felszabadulás nyomán várnak rá. Politikai tisztánlátása,

erkölcsi bátorsága, szakmai felkészültsége és sokoldalúsága egyaránt predestinálják arra a szerepre, amelyet — ha rövid ideig is — a népi demokratikus Magyarországon (amelyért annyit küzdött, s oly nemes lélekkel lelkesedett) betöltött. Emlékét tisztelet, munkásságát figyelem és tanulmányozás illeti meg.

Köszönetet kell mondjunk a Kiadó és a szerkesztő fíradásaiért és eredményes munkájáért, hogy KEMÉNY GÁBOR életművét hozzáférhetőbbé tették. A közérdek vállalkozásukat feltétlenül indokolja. Külön dicséret illeti a szerkesztő magas és gondos bevezető tanulmányát, s nem utolsósorban a mű végén található — régi jó hagyományokat felújító — igen részletes és precíz bibliográfiát, DR. KEMÉNY KATALIN munkáját.

FALUDI SZILÁRD

PAEDAGOGICA HISTORICA

A pedagógia története nemzetközi folyóirata. M. DEBESSE (Paris), J. DOLCH (Saarbrücken) és J. A. LAUWERYS (London) közreműködésével szerkeszti R. L. PLANCKE. Gent, V. 2., 1965.; VI., 1966. A közölt tanulmányok: V. 2. 283—576. p. BUKOWSKI, HERMANN HINRICH és HERRLITZ, HANS-GEORG: A retorikai hagyomány és a német iskolai fogalmazás (német); CHAMBLISS, J. J.: William Torrey Harris nevelésfilozófiája (angol); GOMES, JOAQUIM FERREIRA: John Locke hatása Martinho de Mendonça portugál pedagógusra (francia); KENNEDY, M. ST.: A XIX. századbeli amerikai főiskolai (college) tanár változó vonásai (angol); SCHEMITZ, JOSEF N.: A testi nevelés problémája J. Fr. Herbarnál (német); SMITH, ANTHONY: Angol gyarmati közoktatáspolitikai. Tanganyika: Változat egy témára

(angol); SUTTON, GORDON: Az „ars” az angol elemi iskola egy korszakában (angol); ZELDIN, DAVID: Fourier elgondolása a gyermekek közösségi szolgáltatásairól (angol).

VI. 1—340. p. BUKOWSKI, HERMANN HINRICH és HERRLITZ, HANS-GEORG: A retorikai hagyomány és a német iskolai fogalmazás (német); CLERK KAREL DE: Petrus de Raadt és „Noorthey”-Intézete (holland); FODEN, F. E.: A műszaki vizsgák Angliában (angol); FOOKEN, ENNO: Az egyházi iskolai felügyelet Németországban és kritikái a XVIII. században (német); KATZ, MICHAEL B.: Az amerikai történelmi tankönyvek és az 1930-as társadalmi reform (angol); MADSEN, DAVID: Az amerikai nemzeti egyetemi mozgalom (angol); SCHELL, EDITH: Bernard Bosanquet elmélete az erkölcsi nevelésről.

KISS ÁRPÁD

ACTA PAEDAGOGICA FENNICA

Kasvatus-Opillinen Aikakauskirja. Szerkeszti MATTI KOSKENNIEMI, Helsinki.

Finn testvérlelapunk az 1966. évfolyamban a következő nagyobb tanulmányokat közölte:

1. szám: KOSKENNIEMI, MATTI: Az egyetemi tanítási módszerekről; HEIKINEN, VÄINÖ: Hogyan kell didaktika tankönyvet írni? KOORT, PEEP: Vannak-e az oktatásnak általános elvei? RUOPPILA, ISTO: Aebli didaktikai elméleté pszichológiai alapjainak értékelése.

2. szám: A Finnországban 1964-ben megjelent pedagógiai irodalom bibliográfiája; ALIKOSKI, JOHANNES: Szükségesek-e új pedagógiai kutatási központok? KOSKENNIEMI, MATTI: Az „osztály-játék” és az oktatási

helyzetek; ROSENBERG, TUURE: A tanítók kinevezésénél követett elvek.

3. szám: KOSKENNIEMI, MATTI: Az iskola-gyűlölet; SYSSERJÜ, ANNA-LIISA: Ki szerez érettségi bizonyítványt Finnországban az egyetemhez elvezető elméleti középiskolában?

4. szám: AUROLA, PÉLIS: Az első gyakorló elemi iskola megnyitásának 100 éves évfordulója; SOMERKIVI, URHO: A pedagógushíány Finnországban az elemi iskolákban 1965-ben; KAUKAMAA, L. I.: A pedagógushíány Finnországban a középiskolákban 1965 őszén; ISOKALLIO, OLAVI: A pedagógusszükséglet a finn szakiskolákban 1965—1975-ben.

Az egyes tanulmányok végén rövid angol nyelvű összefoglalást közölnek a szerzők.

KISS ÁRPÁD